Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300 նիւսխէ վէրիլիպ, սէնէվի գըյմէթի իսթանպոլ իչին 250 ղրշ. վէ ալթը այլըղը 125 ղրշ. վէ թաշրալար իչին բօսթա բարասը իչինէ օլարագ, սէնէվի գըյմէթի սաղ ագմէ 250 վէ ալթը այլըղը տախի 125 ղրշ. տուր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 բարաեա սաթըլըր։

Պոլսոյի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը իչին պիրինճի տէֆա 3 իքինճի տ, ֆա 2, վէ իւչիւնճիւ վէ սայիր տէֆալար իչին 1էր ղրշ. Իկան սըրասընա գօնուլմասան իլանըն սաթըրը 3ղրշ. տուր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէնճէմպիհ բազարընտա վագը Ն՝ 28 Իբսի խանընտա Կարապետ Ց. Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

FRCANE

ECOLE INTERNATIONALE

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻՍ ԵԱԳԸՆԼԱՐԸՆՏԱ ԶԱԳԸ ՕԼԱՆ ՍԷՆ ԺԷՐՄԷՆ ԱՆ ԼԷՑՏԷՐԻ ՄԷԹԷԼՊԻ ՄԻԼԷԼԻՑԷ (1863 սէնէսինտէ քիւչատ օլունմուշ տուր)

Մէքթէպի մէգքիւր, Բարիս ճիվարլարընտա զայէթ սիւգիւշա վէ հավասը սաղլամ պիր մէվզուտա վագը պուլունմագտա տըր։

Մէգքիւր մէքթէպտէ եէնի լիսանլար տէրս վիրիլիպ, էքօլ Իէնիվէր սիթէր, վէ Սէն Սիր, Սանթրալ, Բօլիթէկնիք Նաման մախսուս մէքթէպլէր վէ թիճարէթ իչին չակիրտա եէթիշտիրիլիր։

Շէքիրտէրին սայըզը հոգոտա Ռահրընտա ղըզ—Վիրիլէն Թաամլար, խանէլէրտէ ֆամիլեալարա չըղարըլան թաամլարն այնըզը տըր,

Թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին մախսուսըղա միւրաճաաթ իյէ մէնլերի։

———

ՏՕԲԹՕՐ ԹԻՒՐԱՊԵԱՆ

Միւմարէյէ տօգթօր Պէյ օղլուտա թօմթօմ սօգաղընտա վագը 17 Նիւմէրօլու սապէդ Ֆրանսէզ բօսթախանէսինտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, սալը կիւնլերի էյլէտէն սօնրա խայրաթ պագմագտա, վէ ճիւմա կիւնլերի տախի խասսէթէն քէնտիսի իլէ կէօրիւշմէք արզու իտէնլերի դապուլ էյլէմէքտէ, վէ բէնճէնպիհ կիւնլերի սաաթ 7 տէն 10 ա գատար իւսկիւտարտա Սէլամսըզտա միւսիւ Զէօմլէքֆիանըն էճզախանէսինտէ խայրաթ պագաճագ տըր։ Քէնտիսինի արաեանլար իսթանպօլտա միւսիւ Սէբութուն վէ Գալաթատա միւսիւ Մատէլլանըն էճզախանէսինտէն սիւալ իտէպիլիրլէր։

———

ԼՕՀԶՈՒՆ ԼԻՋ ՍՈՒԵՈՒ

Գալաքնտան սաֆքնմալը

Բրուսիանըն հէքիմլիք Ազատէմիասը վէ էն միթէպտէր հէքիմլէր, վէ ումումէն քեափիֆէյի հէքիմլիք Ազատէմիալարը թարափընտան թահսին օլունմուշ օլան մէգքիւր ԼԻՋ ՍՈՒԵՈՒՆՈՒ խթիմալ իտէնին եիգիւնտէ վէ էլէրինտէ նէ գըզըլէքէրէյտա օլուր, նէ եիգիւր կիւնէշլտէն եանար վէ նէ տէ պուրուշուր։ Կէրէք գատընար վէ կէրէք էրքէքլէրին թէնինէ պէեազլըզ վիրտիքտէն պաշգա տէրկի եումուշատան մէգքիւր սուեուն գուվվէթինի թէճրիպէտ իլէ թանըմըշլար տըր։ Մէգքիւր ԼԻՋ ՍՈՒԵՈՒ, եալընըզ Գալաթատա Եիւքսէք Գալաբրմատա 15 Ն՝ իլէ միւրաղգամ վէ Մ՝ Վէլիչ գումբանեասընըն մաղազասընտա սաթըլըր։

Ա. Զ Դ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Գաղղիոյ և Բրուսիոյ ճակատամարտին պատմութենէն ետքը, ընթերցասիրաց մասնաւոր փափաքանօքը ըսկըսաւ հիմա հրատարակուիլ 'ի Վենետիկ Բարիզու Հասարակութեան (Գումիւն) աղետալի արկածից սրտաճմլիկ

Էհալինին շիմտիեէ գատար մէվիտէթնամէ (բրրօմէս) իչին վիրէճէյլի ադրէնին պիհուտէ եէրէ սարիք օլմաեբլ, իդրամիէ իսալէթ իթմէտիկինտէ, ադճէնէին այպ օլմամասը իչին վէ պուենտան գաթինաղար, ՊՈՒԻՔՐԷԶ չէհրի 1869 խթիգրազընընն մէնամի վէ մուհասէնաթը տմմէեէ մալիւմ վէ տէրքեար օլտուղու պիհչթիպահ օլուպ կէրէք ինի այտա պիրՑէկֆա ճէսիմ իգրամիէ օլարագ, քէչիտէ օլունան գուրալէրինէ էհալիյի սուհուլէթլէ հիսէտատար իյլէմէք վէ կէրէք խթիգրապը մէգքիւրուն թահվիլաթը ասլիյէսինէ տէսթրէս վէ մալիք օլմասընը միւշթէրիսիրինէ վէ սայիրէլերէ թէսհիլ իյլէմէք իչին եէնի պիր մուվագգաթ սէնէտ թէսիս ու իխրաճ օլմուշ տուր։ Պու տէֆա էֆքէնճի 1872 Քեանունի սանի իքիսինտէ օն տէօրտունճիւ տէֆա օլարագ քէչիտէ օլունաճագ ՊՈՒԻՔՐԷՇ չէհրի խթիգրազընընն գուրասընա տախիլ օլմաղա վէ սէնէտաթի մուվագգաթայի մէգքիւրէտէն միւպայաա իթմէյէ թալիպ օլան զէվաք էֆքէնճի 1870 քանունի էվվէլ օթուզ պիրինէ գատար ԱԼՖՕՆՍ ՏԷ ԼԱ ՐՕԳԱԹԸՆ թէ՝սիս իյլէտիկի ԳՕՆԹՈՒԱՐ ԷՆԹԷՐՆԱՍԻՕՆԱԼ տա եալընը թագսիթի էվվէլ իչ Ֆրանզ թէՀտիյէ էյլէյէրէք վագի իսկա իյլէտիքլէրինտէ քէնտուլէրինէ պիր մուվագգաթ սէնէտ իթա օլունաճագ տըր. իչպու մուվագգաթ սէնէտ իչին խթիմալ օլունան նիւմէրօլարը թահվիլաթը ասլիյէսէրի ՏԷՐԻ ԱԼԻՑԵԷՆԻՆ պիրինճի վէ միւթէպէր պանգալէրինտէ հրվզ օլունմուշ օլտուղու իչին ԳՕՆԹՈՒԱՐ իտարէսի մէօհրի մախսուսյա մէմուր օլմուշ օլուպ, հէր պիր մուվագգաթ սէնէտին նիւմէրօլէրին թահվիլաթի ասլիյէսէրի հրվզ օլունմուշ օլտուղու պանգանըն իսմինի միւշիր թէմիհիր օլունաճագ տըր։

Իչպու մուվագգաթ սէնէտ երիիրմի իչ թէգասիթի մահիյէ իւգրէ թէրթիպ օլմուշ վէ թէգասիթի մէգքիւրէ 3 Ֆրանզ 5 Ֆրանզ 7 Ֆրանզ վէ 8 Ֆրանգտան իսպարէթ օլմուշ օլուպ, ճէման եիւզ օթուզ պէշ Ֆրանգա պալիզ օլտուղունտան մասատա համիլի սէնէտ խթիգրապի մէգքիւրուն պէշ ատէտ նիւմէրօսունուն 11 ատէտ գուրասընա հագգ ու հիսասի օլուպ, այրըճա պիր ատէտ Բումէյի թիմուր եօլու խթիգրապընընն օն պիր ատէտ գուրասընա տախի մէճճանէն հիսասէնտա օլաճագ տըր։ Թէգասիթ նիսպատը իլէ վէ սէնէտ տէրուունէ հավի չէրայիթ իւզրէ հէր այլ՝ օն պէշինտէն երիկիրմիսինէ գատար իսկա օլունաճագ վէ նիհայէթի 23 մահ խթիտմընա գատար 6 ատէտ նիւմէրօ իլէ մէգքիւր 22 գուրասընտա զաղանաճագ 600,000, 300,000, 100,000, 75,000, 50,000, 30,000, 25,000, 15,000 Ֆրանգ վէ նիհայէթի թահվիլաթի պէտէլինէ մէճճանէն հագգ ու իսթիֆատէսի օլուպ, վատէ խիթամընտա ագճէլէրինին կէրուեէ թէրտիտի իչին Պուքրէշ չէհրի խթիգրապընտան 5 ատէտ թահվիլաթը ասլիյէ հավիլի սէնէտ թէՀտիյէ օլունաճագ։ Զիեատէ մալիւմաթ մախլուպ իսէն զէվաթ, Գալաթատա Սանտրգֆրլար ճասատէսինտէ վագը Գարաքէյ Թըրամուէյ մէքէվի դարչըսընտա 36 նիւմէրօլու Բաչաճը խանընն իլգ պաթընտա նիւմէրօ 2 վէ 3 մաղազալարա թէՀրիֆ պուեուրմասլարը վէ խտարէյի մէգքիւրէ թարափընտան մէճճանէն նէչր օլունան իլանանէլերտէ քեափիֆէյի նիպատաթ վէ չէրայիթ պիրթէմամ թէպէյյիւն օլմուշ տուր։

1871 Քեանունի էվվէլ Գօնթուար Էրիէրնասիօնալ միւտիրի վէ տիրէքթօրու,

ԱԼՖՕՆՍ ՏԷԼԼԱ ՐՕՔԲԱ

և ահաւոր տեսարաններուն պատմութիւնը՝ ըստ առաջնոյն թերթ առ թերթ 'ի լոյս ելլալով, և արդէն վեցերորդ և եօթներորդ թերթերը հասած են՝ 'ի քաղաքս, և հետզհետէ ամեն շաբաթ երկերկու թերթ պիտի գայ կանոնաւոր կերպով։ Կը վաճառուի 'ի Սեղբոս խան Բէրշէմպէ, և ամեն ազգային 'ի գրավաճառաց քով։ Գին ամեն մէկ տետրակին 60 փարա։

ԻԼԱՆ

Ասաքիրի Շահանէ իչին 60,000 գիէսի Կիրիտ ճէզիրէսինտէ վէ 40,000 գիէսի տախի ցէրսէատէթտէ էրզաղ անպարընա թէսլիմ իթմէք իւզրէ 100,000 գիէ ճէնօվա բիրինճինին գիէսի 3 էր ղշա. թալիպինտէ գալաբղընտան քեանունի էվվէլին 11 ինճի ճիւմա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէք օլտուղունտան նէ սուրէթ վէ չէրայիթ իլէ վիրիլէճէյինի մուպայեէն թանզիմ օլունաճագ գօնթրաթօնուն պիր սուրէթի տախի Պապը սէրասքէրիտէ թիւճճար օտասընտա թալիդ օլունմաղա տահա զիեատէ մալիւմաթ ալնագ իսթէյէնլերին եէվմի մէգքիւրտէն էվվէլ կէլիպ կէօրմէլերի։

7 քեանունի էվվէլ 1871

Պապը Սէրասքէրի

. . . Խմբագիր,

Մեծ. Պէրպէրեան Աւետիս պատուելի աշխատասիրած Պատմութիւն Հայոց ընտիր գործք՝ զոր ասկէ առաջ՝ թէ Մեծ. հեղինակին և թէ տպագրական ծախուց համար ստիպուած էինք թէեւ 3 արծաթ մեճիտի ծախել բայց նկատելով որ մեծարգոյ հասարակութեան կողմանէ՝ գնոյն ծանրութեանը համար գժգոհութիւն կը տեսնուի, այս անգամ թէ ընթերցասէր ազգայնոյ դիւրութիւնը՝ և թէ մեր սոյն մեծ գործին համար բրած ծանր ծախսերը եթէ ոչ գոյելու՝ գոնէ թեթեւցնելու համար՝ 1 1/2 արծաթ մէճիտի ծախել 'ի վնաս մեզ, կանխաւ վստահ ըլլալով որ սիրելի ազգիս ընդունելութեանը կ՝արժանանայ մեր այս զուգնաքեայ ծառայութիւնը։

. . . խմբագիր կ՝խնդրեմ սոյն երկտող նամակս բարեհաճիք ձեր ազգօգուտ թերթին մէջ մէկ քանի անգամ հրատարակել։

Մնամ Լայլի

1871 դեկտ 3 Սոփան Պէկիրճեան

Յ. Գ. Վերոյիշեալ պատմութիւնը կը գտնուի Մէրճան չարշին թիւ 88 պարոն Քերովբէին գրատունը։

Ն՝ոյն

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑԱԻՄ

Թաղական խորհրդոյ Լէնի-գարուի

Երեկ կիրակի դեկտ. 5 'ի նպաստ Թաղիս աղջկանց վարժարանի վիճակահանութիւնը կատարուեցաւ 'ի ներկայ խորհրդոյս և բազմաթիւ ազգայնոց, և ըստ վիճակահանութեան պայմանագրութեան հետևեալ հարիւր թիւերը շահեցան, որք են։

Թիւ-	արժէք դրկ.	Թիւ-	արժէք դրկ.
243	500	892	100
328	25	1758	25
327	25	1523	25
1598	25	1940	5
2052	5	449	5
800	5	1982	5
2112	5	2418	5
1048	5	872	5
2026	5	512	5
1130	5	355	5
1790	5	2984	5
1818	5	1918	5
1979	5	1503	5
1404	5	205	5
529	5	215	5
2835	5	1267	5
2239	5	1582	5
1215	5	2681	5
1606	5	2166	2
272	2	2688	2
1607	2	1260	2
254	2	290	2
1745	2	1957	2
2208	2	283	2
2191	2	11	2
143	2	78	2
1495	2	2935	2
149	2	2973	2
1084	2	1044	2
1769	2	1024	2
1237	2	1865	2
1093	2	624	2
1073	2	915	2
77	2	2934	2
2176	2	2058	2
1354	2	240	2
1296	2	1117	2
2586	2	2228	2
854	2	1789	2
1513	2	177	2
163	2	653	2
1159	2	2471	2
464	2	463	2
2607	2	2738	2
1584	2	992	2
1290	2	2868	2
729	2	1242	2
1844	2	2932	2
1325	2	1560	2
2767	2	1781	2
100 բ-ին	արժէք դրկ.	1001	

Վիճակահանութեանս տոմսակներէն ստացող մեծ. Ազգայնոց իմաց կը տրուի զի որոնք որ վերոգրեալ շահող թիւերը իրենց ձեռք ունին, պէտք են յառաջիկայ հինգշաբթի և կիրակի օրը թաղիս խորհրդարանն ներկայացընեն վաստկող վիճակահանութեան տոմսերնին անձամբ կամ գրով և իրենց ինկած բաժինին ընդունին։

'Ի դիմաց թաղական խորհրդոյ

Ատենադպիր Փ. Ատենապետ

Հարիւրապետ Պէյ Յովհաննէս Սալճեան

6 Դեկտ. 1871

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Մէզքիւր վարժարան քէնտի հալինտէ տէվամ իթմէքտէ, վէ հալիյէ չակիրտան կիւնտէն կիւնէ իլէրուլէյիպ վէ տախիլէն ուսուլ ու նիզամ տահա զիեատէ հիւքմ իթմէքտէ տիր. Ֆագաթ, եալքնըզ պիր շէյ էքսիք իսէ տէ, օլ պապտէ տախի, անճագ քէնտի քէնտիմիզէ գահր ու սիթէր իյլէմէքտէյիզ, չիւնքի միլլէթիմիզ խուլ վէ ախլէյագընա, բէք իյի վագբի օլմագտաեբզ. չէօյլէ քի, միլլէթիմիզին ատէթի գատիմէսի իգթիզասընճա, նասըլ քի զաղէթամբզտան անլաշբլմագտա տբր, համիյյէթ ու իհանէ իտէն զաթլարբն սաեբսբ կիւնտէն կիւնէ էքսիլմէքտէ, վէ մուզայիրի օլարագ, էկէր մէսարիֆ հէր վագբթ արթմագտա տէյիլ իսէ պիլէ, էքսիլմէքտէ տախի տէյիլ տիր։

Միլլէթիմիզտէ մէքթէպ զայրէթի, վէ համիյյէթ ու մէրհամէթ մօտասբ կէչմիշ օլուպ, շիմտիքի հիւքմ իթմէքտէ օլան մօտամբզ, իսօտպինլիք, եանի անճագ քէնտուլի, քէնտի պիլտիկի սուրէթտէ տիւշիւնմէք մօտասբ տբր։

Պու ճիւմլէ իլէ, կէօյ եիւզիւ պուլուտսուզ գալմատբզբ կիպի, պիր միլլէտէն տախի զէվաթբ համիյեէթքեարան պիւթիւն պիւթիւն էքսիլմէեճէկինտէն, պաղբ զաթլար, եինէ արալբզ արալբզ քէնտի համիյեէթլէրինի իպրաղ իթմէքտէ տիրլէր, նասըլ քի իքի սէնէ օն իքիշէր լիրա իհտա իթմիշ օլան պիր զաթ, իւշիւնճիւ սէնէ իչին տախի այնի սախավէթի իճրայէ հիմմէթ իյլէտիկի կիպի, հէմշէհրիմիզտէն Դբնաճեան Յարութիւն էֆէնտի տախի օն իքի ատէտ մէճիտիյէ իհտա իյլէմիշ օլտուզունատն մա թէշէքքիւրի ազիմ պէհան իսէրիզ։

Պու իւշիւնճիւ սէնէ մէզքիւր վարժարան հագգընտա իքի եէնի մօտա տահա կէօրմիւք, եանի պիրիսի, պաղբ համիյեէթ իպրաղ իթմիշ օլան զաթլարտան, ատամ կէօնտէրէրէք իհանէ իսթէտիկիմիզտէ դէշ ԷՆԴԻՆ կէօրէ-րէ-զ ճէվապբնը ալմագ քի, իսթանպոլ բիւյաչասընտա պու ճէվապբն նէ տիմէք օլտուզունու չօգլար անլարլար, վէ հէր քէստէ պիլիր, վէ պիզտէ (պէյքի տիյերէք) թէճրիպպէ իյլէտիք քի մէզքիւր քիպարբէզ բարասբ վէ եախօտ ճէվապբնա գարշբէզ, նէ պագալբր եաղ վէ բէյրիր վիրէյօրբար, նէ էթմէքճիլէր էթմէք, վէ նէ տէ դատապլըշ էթթ։ Իքինճի մօտա տախի վատ իթմէք, ֆագաթ իճրասբ, պիլմէյիզ, նա հիշ կէօրիլմէմէք, վէ եախօտ բէք կիճ կէօրիլմէք, հէնուզ պունուն թէճրիպպէսինի անլատամամբզբզ տբր, նասըլ քի Վիէննատան, խարբութտան վէ մահալլի սայիրէտէն պաղբ իհանէլէր իրսալինէ հիմմէթ օլունաճաղբ զաղէթալարտա օգունմուշ իսէ տէ, հէնուզ իճրասբնա պէքլէմէքտէյիզ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Առաջիկայ հինգշաբթի օր՝ որ է 9 դեկտեմբերի, Յ. Աստուածածնի իյԱնայէ յղութեան տօնը ըլլալուն առթիւ, բայառիկ կերպով որոշուած է՝ որ նշանաւորութեան գործողութիւնը հետևեալ ուրբաթ օրը պիտի կատարուի, և այնուհետև դարձեալ հինգշաբթի օրերը ըստ առաջնոյն. ուստի Ի տեղեկութիւն Արժ. Քահանայ եղբարց և սիրելի Ազգայնոց մերոյ ծանուցանել պատշաճ դատուեցաւ։

4 դեկտ. 1871 Պատ. փոխ.

Ի Պատր. Հայոց Յովհաննէս Քահանայ

Կ. Պոլիս Մկրտչեան

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ՍՈՒ ՃՕՇԿՈՒՆԼՈՒԳԼԱՐԸ

Իւշ հաֆթաեա վարմաղտան, Մարիցա, Թունճա վէ Արտա բրմագլարբնբն ճօշմասբ իլէ պիր թագբմ մահէլլերին (սու պասմբզ) օլտուզու թէէսսիւֆէ շաեան հավատիսլէրի ղաղէթամբզտա կէօրիւլմիւշ տիւր։ Լտիրնէէին պիր գբսմբնբ սու պասմբզ վէ ճիվարտաքի քեաֆիֆէյի մահէլլէր, շէհիր իլէ իխթիլաթտա պուլունամամագտա տբրլար, Էհալինին, պաշլբճա ֆուգարա թագբմբնբն չէքմիշ վէ հալէատա չէքմէքտէ օլտուգլարբ սէրէնճամլարբ նագշիթմէք մուհալ գապիլինտէն տիր։

Ֆագաթ Թիւրքիանբն Էվրոպա գբթասընտա, սու ճօշկունլուզու աֆէթինէ տիւշար օլան եալընբզ էտիրնէ շէհրի տէյիլ տիր։

Շէօյլէ քի, Սէլանիք եագընլարընտա վագբ օլան Վարտար չայբ ճօշտուզունտան, Վարտար օվասընբ սու պասմբզ տբր։ Սայբի հէր սէնէ եաղմուրուն չօգլուզունա կէօրէ մէզքիւր օվայբ սու պասար, մէզքիւր սու ճօշկունլուգլարբ եիւզիւնտէն, մէզքիւր օվանբն պիր թագբմ եէրլէրի, պիրէր պաթագ օլուպ, մէզքիւր պաթագլարտան բիս թէֆիրունլէր հասբլ օլմագտա վէ պու հալին թէհլիքէլի թէէսիրի պիւթիւն օվա իւզէրինէ հաթթա շէհրին իւզէրինէ պիլէ եաեբլմագտա տբր։

Պիր ատամ, մէզքիւր օվատան կէչմէք իչին Սէլանիքտէն եօլա չբգտբզընտա, Վարտարա եէթիշմէզտէն, պիր թագբմ սմմամա մախսուս պինալարբն վէ մախսուս խանէլէրին վիրանէլէրինի, պաշլբճա, եիւղ իսթիւ պբրագբլմբզ պիր արսա իւզէրինտէ ինչա օլունմուշ պիր վիրանէ կէօրիւր։ Մէրագլբ պիր եօշճու, օլ պապտէ քէսպի մալիմաթ իթմէք իսթէտիյինտէ, պունտան եէրմի սէնէ մուգատտէմ, սու ճօշկունլուզունտան մէզքիւր պինալարբն վիրանէ օլմուշ օլտուգլարբնբ տուեար։ Ֆագաթ մէզքիւր ֆէլագէթի եիւզիւնտէն հասբլ օլան մատտի զարարբն նէրէլերէ վարմբզ օլտուզունու քիմսէ քէնտիսինէ պիլտիրէմէզ։

Պու տէֆա, օրատա պէօյլէ պիր ֆէլագէթի զուհուր իյլէմիշ տիր, չէօյլէ քի, իքի այտան պէրու տուրմագսբզբն օրատա եաղան եաղմուրլար սէպէպինտէն, չիֆթճիլէր սոն պահարտա էքինլէրինի իտէմյիպ, կէլէճէք սէնէնին մահսուլաթբ հագգընտա պիհուզուր իտիլէր, հալ պու քի, դբշ պասմաղտան թարլալարբնբն պիր դբսմբնբ ղէր իտէպիլիրիզ տէյի իւմիտ իտէրլէր իտի։ Պիրտէն պիրէ, Վարտար չայբ ճօշտուզու սէպէպինտէն, օվաեբ թէքմիլ սուրէթտէ սու պասբպ, պաղբլարբնբ սայ քի թէքմիլ սուրէթտէ վէ պաղբլարբնբ տախի եարբ պուչուգ օլարագ, պիր թագբմ քէօյլէրի խարապ իյլէմիշ, վէ մաղաղալարտա պուլունան թօսսումլարբն քեաֆիֆէսինի, քէղա եէճէճէք շէյլէրի ալբպ կէօթիւրմիւշ տիւր։ Քէօյլիւլէր, մուգատտէս պինալար վէ էն ղիեատէ եիւքսէք խանէլէր իւզէրինէ չբգբպ օրալարտա սբղընմբշլար վէ քէնտուլէրէ մուավէնէթ իտիլմէսինէ մէ եախօտ սուլարբն չէքիլմէսինէ պէքլէմիշլէր, վէ իբի իչ կիւն սոնրա, ֆամիլիալարբնբ վէ ըսլանմբշ մօպիլիալարբնբ եիւք արապալարբնա պինտիրէրէք, քիմիսի չէհիրէ վէ քիմիսի տախի սու պասմբզ թէբէլէրէ կիտիպ օրալարտա սբղընմբշլար տբր։

Զարար զիեան 150,000 լիրա թախմին օլունմագտա տբր։ Քէօյլիւլէրտէն մաատա, պիր շօգ էմլագ սահիպլէրի ֆագբը հալէ տիւշար օլտուլար։ Սէլանիքտէն իւսքիւբէ գատար եաբբլմագտա օլան վէ մէզքիւր օվանբն իչինտէն կէչէն վէ պաղբ եէրտէ վարտար բրմաղընբն ագընթբսընա տօղրու իլէրլէեէն տէմիր եօլ զիեատէսիյլէ զէտէլէնմիշ, չէօյլէ քի վագբ օլան զարար, 10 պին լիրա թահմին օլունմագտա տբր։

Հէմէն տիյէպիլիրիզ քի մէմալիքի մահրուսէտէ սու ճօշկունլուզու աֆէթինտէն ազատէ հիչ պիր օվա եօգ տբր, վէ հէր պիր օվա տա սբհհէթէ մուզիրբ պիր հալտէ պուլունմագտա տբր։ Էկէր սուտան խարապ օլան հէր պիր եէրտէ թէֆթիշէ գտլգբշաճագ օլսագ, պու եիւզտէն պիւթիւն թիւրքիատա հասբլ օլան զարարբն, սէնէտէ 2 միլեոն լիրաեբ կէչմէքտէ օլտուզունու կէօրիւրիւզ, չիֆթճիլէրին սաեբսընբ էքսիլթէրէք, վագբ օլան զարարլարբ արթբրան սբթմա իլլէթիտէ պաշգա։ Վէ տսբլ զերաաթ մէնպաբ օլան պիր մէմալիքտէ տիր քիպու թարզ պիր հալմիշահէտէ օլունմագտա տբր։ Պունուն չարէսինէ պագմագ հիւքիւմէթէ տիւշէր, ֆագաթ էհալի տախի հիւքիւմէթէ եարտբմ իթմէլի տիր։ Էհալի, պէօյլէ պիր ֆայիտէլի իչէ եարտբմ իթմէմէքլիք իթմէզ, ֆագաթ իլք էվլէլ իչէ թէշէպպիւս իթմէք հիւքիւմէթէ տիւշէր։

(Գուրիկ)

Իշ պու բաղար կիւնիւ տէլի գանլբնբն պիրիսի, պէյկիրէ պինմիշ օլտուզու հալտէ Բանկալթինին տօղրու եօլունտան կիթմէքտէ իքէն գալտբրբմբն իւզէրինտէն կէչէն պիր ասքէրին իւզէրինէ ազաճբգ չամուր սբչրթար, պունուն իւզէրինէ ասքէր տիր հիտտէթնէրէք, եօլ օրթասընտա պուլունան գբբբլմբզ պիր թէսթի բարչասընբ գարտբզբ պիրլէ, մէրգում աթլբ տէլի գանլբնբն պաշբնա ֆբբլաթբբ վէ զավալլբնբն պաշբ եարալանբպ, պաշբնտան սէլ կիպի գան ագմաեա պաշլարտէլիգանլբ, իւզէրինտէն ագան գանա պագմագսբզբն, ասքէրի թուքտուրմագ իչին աթտան աշաղբ ինէր, ֆագաթ, ասքէր, տէլիգանլբնբն մէզքիւր իյիտլիյինի կէօրէրէք, բուպասբ ալթընտա կիղլէմիշ օլտուղու պուչաղբ չբգարբբ վէ էկէր եօլտան կէչիպ տէօնէնէր միւտահէլէ իթմիշ օլմասա իտիլէր, շիւբհէսիզ տիր քի զաթէն եարալանմբշ օլան տէլիգանլբեբ վուրուպ էօլմիւրէճէք իտի։

Սէրասքէր բաշա հազրէթլէրի, էհալիյէ թօգունմամալարբնբ հէր նէ գատար ասքէրլէրէ էմր պուեուրտու իսէ տէ, ասքէրլէտէն պագբլարբ մէզքիւր էմրէ իթաաթ իթմէտիքլէրինտէն եէնիտէն պիր տահա շէտիտէն էմր պուեուրուպ, վէ պու թարզ ույղունսուզլուգլարտա պուլունան ասքէրլէրի, սայիրլէրէ իպրէթ օլմագ իւզրէ, շէտիտէն ճէզալարբնբ վիրսէ ֆէնա օլմագ զանն իտէրիզ։

Պունտան պիր գաչ կիւն մուգատտէմ տախի Դալաթատա Մէտրէսէ սօդաղընտա, կէնճ պիր դբզ եօլտան կէչմէքտէ իքէն, ասքէրին պիրիսի, մէրդումէնին արգասընտան տիւշիպ պիր թագբմ ութանաճագ հարֆէնտաղբգլար իթմէքտէ իտի։ Օսմանլը օֆիչիալբն պիրիսի, մէրդում ասքէրին ույղունսուզ թավր ու հարէքէթինի ուղգտան կէօրիպ, եավաշճաճբգ արգասընտան կիտէր վէ եանընա եագլաշարագ արգա թարաֆտան եիւզիւնէ պիր իքի շամար վուրուր։ Ասքէր տիր եէտիյի շամարտան զաղապա կէլէրէք, քէնտիսինէ վուրան քիւսթախ ատամբ վուրմագ իչին սիւնկիւսիւնիւ չէքտիկի պիրլէ արգասընա տէօնէր, օֆիչեալ տախի, մէրգումուն պու հալինի կէօրէրէք, քէնտի գբլբճընբ գբնընտան չէքմիշտի։ Ասքէր տիր քէնտիսինէ վուրանբն պիր օֆիչեալ օլտուզունու կէօրտիւքտէ, նէ եաբաճաղընբ շաշբրբպ, գօրդարագ թիր թիր տիթրէմէեէ պաշլար։

Օֆիչեալ, ասքէրլէրէ իպրէթ օլաճագ մէզքիւր տէրսի վիրտիքտէն սոնրա էլլէրինի եագընտա պուլունան չէշմէտէ եբյգար վէ էթրաֆընտա ճէմ օլմուշ օլան գալապալբդ, «եաշա եաշա պէյ եաշա» պագրբշբզբ հալտէ, պիզիմ աշբդ ասքէրի մէրքէզէ կէօթիւրթտիւրիւր։

Միւմայիլէյհ օֆիչեալբն իսմինի խապէր ալմատբզբմբզ իչին էսէֆ իտէրիզ։

—Իշ պու ճումա իրթէսի ախշամբսբ, Պէյօղլուտա տօղրու եօլտա պիր թագբմ խբրսբզլար, եօլտան կէչէն ֆագբը պիր ատամբն իսօթիւնիւ պաշբնբ սօեուպ, իւղէրինտէ եալընբզ պիր կէօմլէք պբրագմբշլար տբր։

—Իշ պու բաղար իրթէսի կիւնիւ Սատրազամ հազրէթլէրի, սարաեբ հիւմաեունա ազիմէթլէ, իքի իչ սաաթ զաթբ հազրէթի Շահանէ իլէ մէշվէրէթ իյլէմիշլէր տիր։

—Թէլէկրաֆխանէ միւտիրի սաղբդ Ֆէյզի պէյ հազրէթլէրի, Բուսմէլի տէմիր եօլլարբ իչին հիւքիւմէթ թարաֆընտան մէմուր նասպ օլունմուշ տուր։

—Լիմիթիսի կիւնիւ, Պաղչէ գաբուսունտա պիր գազա զուհուր իթմիշ տիր, չէօյլէ քի, Թբրամուէյ արապալարբնտան պիրիսի, չահզատէնին արապասընա չարբմբշ իսէ տէ, էլհամտիլլահ հիչ պիր փէլաքէթ վուգու պուլմամբշ տբր։

—Պէյրութտան ալընան թէլէկրաֆլար, Շամ սարրաֆլարբնտան պիրիսինին, քէնտի խբտմէթքեարբ իլէ պէրապէր խանէսինտէ ասբլբ պուլունմուշ օլտուզունու պիլտիրմէքտէ տիրլէր։ Հիւքիւմէթի մահէլլիեէ, գաթիլլէրի պէօյիւբ ղայրէթլէ արամագտա իսէ տէ, հէնուզ էլէ կէչիրէմէմիշ տիր։

—Սու մէսէլէսի իլէ Դասբմ փաշա լաղբմբ մէսէլէսինի հալ իյլէմէք իչին պու տէֆա ումուրբ նաֆիա նէզարէթի թարաֆընտան մախսուս պիր գոմիսիոն նասպ օլունմուշ տուր։

—Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, տիւն ախշամ Յամանթեատա Լթ Եէմէզնամ մահէլլէ, իսլամբար, պիր Ենվ-, տէօյմիւշլէր տիր։

Իշթէ վուգու պուլան ույղունսուզլուզուն հիքեայէսի իւզէրինէ իշիթտիյիմիզ։

Նասբլ քի մալիւմ տիւր, մահէլլի մէզպուրտա տէմիր եօլ խաթթլարբ վաղ իտիլմէքտէ օլուպ, պիր դաչբէնչպէրլէր իշլէթտիրիլմէքտէ, վէ մէզքիւր ըէնչպէրլէր իւզէրինէ պիր թագբմ տախի իշ պաշբլարբ եախօտ օն պաշբլար պուլունմագտա տբր։

Մէրգուման օնպաշբլարտան պիրիսի, պիր երգնէ օլուպ, քէնտի իտտիֆաքի թահթբնտա պուլունան ըէնչպէրլէր իսէ Իսլամ օլտուգլարբնտան, վէ օնպաբշլար իլէ ըէնչպէրլէր պէյնինտէ

տայիմա վուգուի թապի օլաուղու կի-
պի, մէրգումի էրմէնի օնպաշը իլէ պիր
իսլամ ըէնչպէր պէյնինտէ պիր միւ-
նազաա վուգու պուլուպ, իսլամ ըէնչ-
պէրլէր, տին զայրէթի իլէ քէնտի ըէ-
ֆիքլէրինին թարաֆը թութմուշլար,
վէ էրմէնի օնպաշը էօլտիւրիւրճէսի-
նէ տէօյիւպ թէրէյէմէյէ պաշլամըշ-
լար, կէչիպ տէօնէն իսլամլարտան պա-
զըլարը տախի, վուրուն կեավուրա տէ-
յէրէք, քէնտիլէրի տէ ոաեաագ վուր-
մաեա պաշլամըշլար, վէ նիհայէթ իւլ
էմր զապթիյէ եէթիշտիրիլիպ, իշին
էօնիւ ալընապիլմիշ տիր։

—Զէնկէլ քէօյտէ պիր խանէտէն
պիր չօգ միւճէվհէրաթ իլէ սայիր զի-
գէյմէթ էշեալար չալընմըշ օլտուղու
պէյն էլ նաս սեօյլէնմէքտէ տիր։

—Շու սօն այ զարֆընտա, Բօթի
թարիգի իլէ, պիր չօգ Գավգասեա
բամուղու իկրաճ օլունմուշ տուր։

Մէգքիւր բամուղուն պիւյիք գէս-
մը, ինկիլթէրրա, Մարսիլեա վէ Թըրի-
էսթէեէ իրսալ գէլընմըշ տըր։

—Վալքիրիէն նամ Նօրվէճիա կէմի-
սի ինկիլթէրրա իշին պուղտայ եիւք-
լիւ օլտուղու հալտէ Դարա տէնիզտէն
կէլմէքտէ իքէն, կէչէն ճիւմա կիւնիւ
Դըզ գուլէսի թարաֆլարընտա իսկիւ-
տարըն գէբելարընտա գարաեա տիւշ-
միշ տիր։

—Շու սօն Զայ զարֆընտա Յունան-
տա եաղան սէլ կիպի եաղմուրլար, մէ-
մալիքի մէղքիւրուն պիր չօգ թարաֆ-
լարընտա իխթիլաթը (հաղորդակցու-
թիւն) սայքի քեամիլէն գաթ իյէմիշ-
լէր տիր։ Պիր չօգ բօսթա թաթարլա-
րը ադան սէլլէրտէն կէչէմէտիքլէրինտէն,
մէմալիքին իչէրի թարաֆլարընտա վագը օլան պիր չօգ չէհիրլէրտե
տէօրթ պէշ կիւն պէքլէմէեէ մէճպուր
օլմուշլար տըր, Վօսթիյանընն բօսթա
թաթարը, չէհրի մէղքիւր իլէ Ադրա
արասընտա խուրճլարը իլէ պէրապէր
սէլ իշինտէ պօղուլմուշ տուր։

—Սէլանիքտէն ալընան սօն խա-
պէրլէրին պէեանընա նէզարէն, չէհրի
մէղքիւրուն էթրաֆլարը, սու ճօշկուն-
լուգլարընտան գիեատէսիյէ զարար-
տիտէ օլմուշլար տըր։ Վագը օլան զա-
րար գիեան 100 պին օսմանլը լիրասը
թահմին օլունմագտա տըր։ Թէքմիլ
քէօյլէրի սու պասըպ, եէեէճէք չէյ-
լէր վէ թօխումլարը սէլ ալըպ կէօ-
թիւրմիշ տիւր։

—Իթալեա սէֆիրի դօնթ Պարպո-
յանի հազրէթլէրի, կէչէն ճիւմա իր-
թէսի կիւնիւ, թէրապեատաքի եաղ-
լըգ սէֆարէթխանէլէրինտէն, Պէյօղ-
լուտաքի սէֆարէթխանէլէրինէ ինմիշ-
լէր տիր։

—Ադիատան ալընան սօն խապէր-
լէր, օրատա կիւնտէ 9–10 քիշինին իլ-
լէթի մախուֆէեէ դուրպան կիթմէք-
տէ օլտուղլարընը պկտիրմէքտէ տիր-
լէր։

Սէքէնէլէրտէն պաղըլարը, աֆէ-
թի մէղքիւրտէն գաչըպ գուրթուլմագ
իշին օրասընը թէրք իյէմիշ օլտուղ-
լարընտան, խանէլէրինին 40 կիւն թահ-
թը դարանթինաեա վաղ օլունմասը
հիւքիմէթի մահէլիեէ թարաֆընտան
էմր օլունմուշ տուր։

—Պէյօղլու մութասարրըֆը պէյ
հազրէթլէրի, զապթիեէ միւշիրի
Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրինին էմ-
րի իլէ Պէյ օղլու վէ Դալաթատա պու-
լունան գումաշխանէլէրի պասըպ, սա-
նաթլարը, պիր թագըմ տէլիգանլը-
ըը ալտատարագ քէնտի գումար տէսթ-
կեահլարը, էօնիւնէ ճէլպ իթմէքլիք-
տէն իպարէթ օլան օն օն իքի գու-
մարպաշլարը տէրտէսթ պիրլէ Պապը
զապթիեէտէ մահպուս իտիպ, վէ
տիւքքեանլարընը տախի գաբաթմըշ-
լար տըր։

Պէօյլէ պիր մէտհ ու սէնաեէ շաեան
թէտպիր իթթիհաղընա միւսարաաթ
իթմիշ օլտուգլարը իշին կէրէք զապ-
թիեէ միշիրի փաշա հազրէթլէրինի
վէ կէրէք Պէյ օղլու մութասարրըֆը
Պէյ հազրէթլէրինի թէպրիք իտէրիզ։

—Կէչէն հաֆթալար Թիւրքճէ Հա-
գայիդ նամ ղազէթատա, կիւնա ահ-
ըէթտէ մէրգումի Ալի բաշա, Ֆուատ
բաշա վէ Բաշիա բաշանընն մուհաքէմէ
օլմալարընա տայիր պիր թօհաֆ բու-
եա տէրճ իտիլմիշ իտի, մէղքիւր բու-
եա, Մէճմուանքն տիւնքի, եանի դեկ-
7 թարիխլի նիւսխէսինտէ տէրճ իտիլ-
մէկէ պաշլամըշ օլտուղունտան, մէրագ
վէ արզու իտէնլէրին օգումալարընը
տավէթ իտէրիզ։

—Ազիզ դուշագ, տիւնքի կիւն Սա-
մաթեատաքի Այի Մինա քիլիսէսինէ
նագլ օլունմուշ օլուպ, պու կիճէ սօ-
գագ սօգագ կէզտիրիլէճէք տիր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լօնտրա, 18 դեկտ.

Բըրէնս տը Կալըն սբհհէթի կիթ-
տիքճէ էյիլէշմէքտէ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ

Մօսքուա 18 դեկտ.

Մաթպուաթ սէրպէսիյէթինէ խայբը-
լը օլարագ պիր կէօսթէրիշ իճրա իթ-
միշ օլան պիր թագըմ թալէպլէր (ու-
սանողք) Սիպիրեաեա սիւրկիւնէ եօլ-
լանըլմըշլար տըր։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐ

Վիէննա 9 դեկտ.

Հիւքիւմէթ թարաֆընտան Մ. Քաս-
լայիէ վիրիլէն թալիմաթլար, Սըրպ
հիւքիւմէթի իլէ հիւանի միւնասէպաթ-
տա պուլունմասընը նասիհաթ իյլէմէք-
տէ տիրլէր։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԻ

Լիվերբուլ 16 դեկտեմբեր

Միռալինկ Նիու Օրլէանս բամուղու,
էնա 10 3/16

Սաթը 12,000 պալէտ
Բիացա գավի

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՌԶԱՍԸ

Էսկ. Ռամ. Դեկտ. 7	Ակշամ գարան	53–54
» » » 8	Սապահ աչըլտը	53–32
» »	Ստաթ 6	53–36
Բարօր	5 1/2 փարա	
Խթիգրազ 1863 դուրասը չէքիմիշ		333–
» 1868	« «	338–
» 1869	. .	283–20
Սօսիէթէ ժէնէրալ	. . . . .	10–23
Քրէտի »	. . . . .	12–20
Եըմէնտըֆէր սէհիմլէրի		142–

Թրանզիտ հիսէլէրի 3գաղ պաշ խարեար

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻՌԶԱՍԸ 7 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ինկիլիզ լիրասը	109— 34
Ֆրանսզի ալթունու	87— 12
Բօլ	89— 10
Գրըմից ալթունու	81—23
Պէեազ Մէճիտիյէ (Փարգը . .	1—17
Պէշլիկ վէ մէթալիք(Փարգ	104 27— 104 30
Ջագըր	117–30

Կէլճէէքն գուրս աքսնթօսու 0|0 2

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԲԱՐԻՍ ՂԱԶԷԹԱԼԱՐԸ

Ալաֆրանկա Նոյեմբեր 29 թարիխի
իլէ Բարիստէն շու վէճհ իլէ եաղըլմըշ
տըր։

Բէյի, վէ Ամիր Նասիօնալ նաման
ղազէթալար գաբանտրգտան սօնրա,
պու տէֆա տախի Օրտր նամ ղազէթա,
Գըրօնիք Իլիւսթրէ նամ բէսիմի ղազէ-
թասը սէպէպինտէն հիւքիւմէթ թա-
րաֆընտան տէվշիրիլմիշ տիր. մէգքիւր
բէսիմի ղազէթանընն պիրինճի բէսմի
ալթընտա օգունմաեա շաեան շէյլէր
պուլունմագտա իտի։ Մէգքիւր բէսիմ,
քէնտի էվլատընը բէտէրինին թասվի-
րի էօնիւնտէ գուճաղընտա թութմուշ
պիր վալիտէնին բէսմի իտի։ (Ամիտէ-
քի սիւալ ճէվապ, Ֆրանսըզճասընտա
շիր իսէ տէ, պիզ այբք թիւրքճէ թէր-
ճէմէ իյլէմիշիզ տիր։

Վալիտէ —Ցուպա իւղէրինտէ ա-
ճէպ նէ՞ րիւզկեար էսմէքտէ տիր։

Զօճուգ —Վալիտէ, տո՞ւպա նէ
տիր։

Վալիտէ —Եէրինտէն գըմբլտար
պիր թապութ կիպի տէնիզին ամբ սու-
եու իւղէրինտէ չալգալանընը պիր զը-
տան տըր։ Բէտէրին, պիզտէն եիրագ
վէ պիր թագըմ գօրգուեա զահիպ օլ-
տուղու հալտէ, օրատա մահպուս պու-
լունմագտա, վէ ա՜հ սէվկիլիլիմ տէյի
սէնին իսմինի վիրէրէք. սիեահ պիր էթ-
մէյի քէնտի կէօզ եաշլարը իլէ ըսլաթ-
մագտա տըր։

Զօճուգ —Ազի՞զ բէտէրիմ։ Իսթէ-
րիմ բէտէրիմին աննընը էօրմէք, ի՜հ-
թիմալ տըր աշգ ու մուհապպէթլէ
տօլու օլան էօրիշլէրիմ, քէնտիսինի
ըսըթըրլար։

Վալիտէ —Ռիմէ, բէտէրինի տիւ-
շինմէտի։ Նասըլ քի տէրլէր, պէտ-
պախթլար սահիպսիզ օլուպ, սըղընա-
ճագ պիր մահէլլէրի պուլունմաղ։

Զօճուգ —Բէտէրիմին իսթէտիյի
շէյ նէ՞ տիր։

Վալիտէ —Հաքի՞մ։

Զօճուգ —Գապահաթը նէ՞ տիր։

Վալիտէ —Մաղլուպ օլտու։

Իշթէ պէօյլէ պիր լիսան, հիւքիւմէ-
թի տէհշէթէ կիրիֆթար իյլէմէքտէ
տիր։ Պունտա վագաա աղըր պիր մէ-
սէլէ վար տըր, իհթիմալ տըր պիսուշ
օլան պիր թագըմ պէտպախթլար, եաղ-
մուր վէ գարըն վէ սօուղուն ալթընտա
իւշիւմէք թէհլիքէսինտէ պուլուն-
տուգլարը հալտէ պիր չօգ այլարտան
պէրու նասը՞լ քէնտի մուհաքէմէլէրի
կէօրիւլմէսինէ պէքլէմէքտէ տիրլէր։
Գալտը քի հիւքիւմէթ, մէրգուման է-
սիրլէրի նէ եաբաճաղընը զիեատէսի ի-
լէ չ՞աշըրմըշ վէ օլ պապտէ թէրէտտիւտ
իշինտէ տիր, պունու՞ իլէ պէրապէր,
անլէր հագգընտա աֆիվը ումումի իլան
իթմէք իսթէմէմէքտէ տիր, չիւնքի
պէօյլէ եաբտըղընտա, գամարանընն
հիտտէթինի մուճիպ օլուր։ Ֆագ-ութ
տիկէր թարաֆտան պիր թագըմ սա-
պըգ գօմիւնիսթլէրի տախի սալը վիր-
մէքտէ տիր։

Պու չէյ կիզլիտէ իճրա իտիլմէքտէ
տիր։

Ցօղրուսու պու պապտէ սէօյլէնէն
սէօզլէր, եիւրէյիմիզի ըահաթլատա-
ճագ պիր հալտէ տէյիլ տիրլէր։

Իշթէ սէօյլէնէն քէլամլար շունլար-
տան իպարէթ տիր։ «Գօմիւնիսթլէր
եէնիտէն Բարիսէ ավտէթ իյլէմէքտէ
տիրլէր։ Պունլար 3 այ մահպէստէ գալ-
տըգլարընտան զազապա կէլիպ, ախալը
ինթիգամա գալգըշմագ նիեէթ ու էֆ-
քեարընտա պուլունմագտա տըրլար։
Պու տէֆա հիչ պիր քիմսէյի էսիրկէ-
մէմէք վէ հէր պիր չէյի եագըպ քիւ
իթմէք իչին էվվէլինտէն հազըրլըգ
կէօրէճէքլէր տիր»։

Ֆրանսատա ֆբրդալար վագբա հիտ-
տէթլէնմիշլէր տիր, ֆագաթ, պու սէօյ-
լէնէնլէրին քեաֆֆէսինինտէ "միւպա-
լաղալը չէյլէր օլտու ղունու թաստիգ
իտէպիլիրիմ։

ՊԻՐ ԱԼԷԱՄԼԷԹ

Իշթէ Ռուսիա թարաֆընտան, ի՜հ-
թիմալ տըր զիքր իտիլմէսի ֆայիտէլի
օլան պիր ալէամէթ միւշահէտէ օլուն-
մագտա տըր։ Ռուսիանընն հարպիյէ նա-
զըրը, Ֆրանսա օրտուսու եէնիտէն
թանզիմ ու թէրթիպ օլունտուղու վա-
գբթ, արթիյէ օլարագ լաեբգլը օֆիչ-
եալլար պուլունտուղունտա, Ռուսիա
հիւքիւմէթինին, քէնտի օրտուսունու
թանզիմ իյլէմէք իչին մէրգուման օ-
ֆիչեալլարը խըտմէթինտէ գուլլանմա-
եա հազըր պուլունտուղունու Բարիս-
տէքի գապինէթօմուզա պիլտիրմիշ
տիր, Ռուսիա հիւքիւմէթի, մէրգու-
ման օֆիչեալլարը ալմագ իչին շու չար-
թը կէօսթէմէքտէ տիր քի մէրգուման
օֆիչեալլար, միմքին մէրթէպէ չա-
բուգ սուրէթտէ Ռուս լիսանընը հիչ
տէյիլ իսէ պիր աղ էյրէնսինլէր իչին,
դեկտեմբեր այընա տօղրու Սէն Բէթ-
ըրսպուրկտա հիւքիմէթ թէսլիմ օ-
լունսունլար։

(Ժուրնալ տը Մարսէյլ)

ՇԻԴԱԿՕ, ԿԷՕԼԼԷՐ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

Մանզումէնին 1774 ինճի նիւսխէսինտէն
պաղըյյէ

Մէգքիւր դանալըն աչըլմասը յլա,
մէրգուման չիֆթճիլէր իչին եէնի պիր
սար աչըմըշ տըր, չիւնքի Ղարպ թա-
րաֆընն միւմայիթ չաեըրլարընը սիւ-
րիւպ նատաս իտէրէք հուսուլէ կէթիր-
տիքլէրի զէխայիրի, հայվանաթը վէ
օթլարը գօլայլըգլա Շիդակօեա նագլ
իլէ, օրատան տախի կէօլլէր մարիֆէ-
թիյլէ, Ամլանթիգ տէնիզի գբեբլարը-
նա, վէ հաթթա Լիվրօպաեա տախի
կէօնտէրէպիլմէյէ պաշլամըշլար տըր։
Վէ տէմիր եօլլար իճատը, մէրգումա-
նընն շու թէչէպպիւսաթ վէ շու ղայրէ-
թինի տահա զիեատէ արթըրմըշ տըր։
Դանալ պիթտիքտէն պիր սէնէ սօնրա,
եանի 1849 սէնէսինտէ, գարավաբօր-
լարընն ըսլըգլարը տախի իչիտիմէյէ
պաշլամըշ տըր (1)։ Լիվվէլ էմիրտէ իւչ
սաաթլըգ մէսաֆէյէ տէմիր եօլ եաբ-
մըշլար, վէ պիւյիւք ֆայիտէ վէ մու-
հասսէնաթընը պիլտիքլէրինտէն վէ
կէօրտիւքլէրինտէն, մահէլլի մէղպու-
րու պիր զենկինլիք մէրքէզի եաբմագ
միւրատ վէ արզուսիյլէ, չէհրի մէղ-
պուրտան գբրլարընն վէ չաեըրլարընն
հէր թարաֆընա տախի տէմիր եօլ չիւ-
պէլէրի աչմագլըգը տիւշիւնմիշլէր, վէ
իճրասընա միւպաշէրէթ իյլէմիշլէր տիր.
վէ պու տա թէաճճիւզ իտէճէք պիր
շէյ տէյիլ տիր, չիւնքի, [illegible] վէ
[illegible] էօյլէ պիր էհալինին, հէր տիւշիւն-
տիւկիւնիւ անինտէ իճրա իտէճէկինտէ

(1) Ամերիգալը չիֆթճիլէր Ամահրն գբբ-
լարընտա պիլէ պունտան երկիրմի իքի սէ-
նէ էվվէլ տէմիր եօլլարը եաբմըշլար իքէն,
պիպ իսէ, բայիթախթլար սուլթանընտա,
հէնուզ պիր արշրն պօեունտա նէ պիր գա-
նալ աչըպ վէ նէ տէ տէմիր եօլ եաբապիլ-
միշիզ տիր։ Վէ պիր սէնէտէն պէրու կէօր-
մէքտէ, օլտուղումուզ Զէքմէնէ տէմիր եօլու
իլէ, պիր գաչ այտան պէրու պինմէքտէ
օլտուղումուզ սէֆիլ Թրանզիյլարա տախի
պէրէքէթ վիրսին քի էվրօպալըլար հիմմէ-
թիյլէ նայիչ օլմագտաեը։

չիւբհէ եօգ տուր։ Հէր մահէլլին եհալիսի, օրաճա քէնտի մէնֆաաթքնը պաշգասքնտան զիեատէ թանքեբպ, վէ պաշգասքնտան զիեատէ ղայրէթ վէ էհլիյէթ իւզրէ չալբշաճաղքնտան (1), պունլար տախի քիմնէ թարաֆքնտան միւաախէլէ վէ մումանաաթ կէօրմէքսիզին, անճագ քէնտի մէնֆաաթլարքնը քէնտիլէր տիւշիւնմիւշլէր վէ քէնտիլէր էղճան ու տիլ չալբշմքշլար տքր։

Արատան օն պէշ սէնէ կէշէր կէշմէզ, Շիգակօնուն էֆրաֆքնտա իւշ պին սաաթլըգ ուզունլուզունտա տէմիր եօլլար եաբբլտրղը, վէ Շարգ վէ Շիմալ թտրաֆլարը պաղը մէրքէզլէրիյլէ իւթիլաթ բէյտա օլարագ, Ղարպ թարաֆքնքն էր նէվի զէնկինլիքլէրինին օրաեա ագմաեա պաշլատբղը կէօրիւլմէյէ պաշլամքշ տքր։ Իլինօա էեալէթինտէ հիչ պիր չիֆթլիք եօգ տուր քի, ուզագլըղը պիր տէմիր եօլ մէրքէզի-տէն օն պէշ սաաթլըգ մէսաֆէտէն զիեատէ օլսուն. չէօյլէքի բէք չօգլարը բէք եագքն օլտուգլարքնտան իւսթ իւսթէ իքիշէր սաաթլըգ մէսաֆէլէրի պուլունտուղու անլաշքլմքշտքր (2)։

Մէզքիւր տէմիր եօլլար սայէսինտէ, միլիոնլարճա ԷՖՆՐ արազիլէր չիֆթճիլիյէ գուլլանքլարագ, հիսապսքզ մահսուլլար ալքնմաեա պաշլամքշ տքր։ (3)

Վէլհասքլ Շիգակօ աղ սէնէ զարֆքնտա պիւյիւք իշլէրէ էլ աթմքշ, վէ պիւյիւք սէրվէթ վէ մամուրիյէթ բէյտա իյլէմիշտիր։ Շէօյլէ քի, 1838 սէնէսինտէ, անճագ 2808 ԷՖՐ (4) զախիրէ չքգարմքշ իքէն, 1855 սէնէսինտէ իսէ 516 միլիոն ԷՖՐ։ վէ 1867տէ տախի 2160միլիոն լիթրա զէխայիր չքգարմքշքի, չիմտիյէ գատար այնի նիսպէթլէ տահա զիեատէ չքգարմքշ օլաճաղը իհթիմալի գավիտէն տիր։ Միշիկան չայը էվվէլլէրի սիւքիւնէթ իւզրէ օլուպ, վէ եալքնըզ Հինտիլէր քիւրէքլէրիյլէ գարքշմագտա իքէն, սքրա սքրա թէքնէլէր, եանի չէքտիրմէլէր, իքիշէր իւշէր տիրէքլէ կէմիլէր վէ վաբօրլար հքֆզ իյլէմէկէ պաշլատբզքնտան, 220 պին թօնէլաթա եիւքլիւք թէքնէլէր վէ 10 պին նէֆէր կէմիճիլէր կէլիպ կիթմէքտէ պուլունմուշլար տքր։

Ինսանա ագլքնը զայ իթտիրիճի տէրէճէտէ քէսրէի իւզրէ շէհրի մէզպուրա կէլմէքտէ օլան մէզքիւր զախիրէլէր կէրչի տաղլար կիպի եքզըլմագտա տքրլար, լաքին, էհալիսին չէվիքլիկի, իշկիւզարլքզը վէ թիճճարլքզը էօյլէ պիր մէրթէպէյէ վասքլ օլմուշ տուր, վէ օլ գատար գօլայլքգլար պուլմուշլար տքր քի, էհալի մէզքիւր զէխայիրին կէլիպ կիթմէսինի տախի սայքի կէօրմէքտէ տէյիլ տիր, շէօյլէ քի, էկէր էճնէպիտէն պիրիսի պիր այ Շիգակօտա միւսաֆիր գալաճագ օլսա, մէզքիւր զախիրէճճ կէչմէքտէ օլան օլ ճէսիմ ախզու իթանքն ֆէհմինէ պիլէ վարամամագտա տքր։ Շէհրի մէզպուր բիշկեահքնտա պօեունա եաբբմքշ օլան էլլեր եանի իսկէլէլէրտէ եէթմիշ պէշ դքթա գուվվէթլի մաքինալար գուրուլմուշ օլտուղունտան, կէմիլէր վէ եախօտ տէմիր եօլլար ԷՆՕԼարքը եանի արապալարքը կէլիր կէլմէզ, մէզքիւր մաքինալար շէքիպ սիւքիւրմէքտէ, վէ գօճա գօճա սանտքգլարլէ ագտարմա օլունճագ կէմիլէրէ վէ անպարլարա նագլ իթտիրմէքտէ տիրլէր. Վէ մէզքիւր մաքինալար վարօրլար իլէ իշլէմէքտէ օլտուգլարքնտան, պինլէրճճ քիլէ զախիրէլէրի, եալքնքզ պիր գաշ տագքգա զարֆքնտա պիր մահէլլտէն տիկէր մահէլլէ պօշալթմագտա տքրլար։

Կէրչի Շիգակօ շէհրի էհալիսի եալքնքզ օթուզ սէնէ զարֆքնտա էմրի զիրաաթ վէ էմրի թիճարէթ պապքնտա միլիոն քէրրէ թէգատտիմ իյլէմիշ վէ իշլէրի տահա զիեատէ գօլայլաշտքրքպ վէ մէսարիֆաթք էքսիլթմիշ տիր, լաքին, հուսուլէ կէլէն վէ տէրանպար օլան պուղտայլար բէք չօգ եէր թութմագտա, օլտուգլարքնտան, ազ եէր թութտուրարագ, վէ եախօտ ազ նավլուն վիրէրէք, այնի թիճարէթի չքգարմագլքզը տախի տիւշիւնմիւշլէր վէ միւրատ իյլէմիշլէր տիր։

Իլմի ի տարէ տէնիլէն իլմի բէք իյի պիլէն ագբ՝ ը զաթքն պիրիսի պիր կիւն, «Էկէր օն վէ եախօտ օն իքի չուվալ Մքսքր պուղտայքնքն եալքնքզ պիր ֆքչք իշինէ սքզտքրարագ նագլ իթմէք իսթէր իսէնիզ, օնտան գօ՝այ պիր չէյ եօգ տուր, մէզքիւր պուղտայլարքը հայվան էթինէ թէպտիլ իթմէլիսինիզ, մէսէլա, պիր բէս տօմուզ տիմէք նէ՞ տիմէք տիր, մէկէրչի տէօրթ աեագլը օն եա օն իքի չուվալ պուղտայ տիմէգ տէյի՞լ մի տիր, տօմուզ պուղտայքը եէր էթ օլուր, վէ ինսանտա տօմուզու եէր, իսմի, էօթէյ պէրուեէ զախրէ նագլ իթմէքտէն իսէ, անքն իլէ տօմուզ պէսլէմէլի, վէ տօմուզան էթինի նագլ իյլէմէլիսինիզ» տէյի նասիհաթ վիրմիշ տիր։

Պաղիրկեանլար մէրգումուն նասիհաթքնը միւֆիտ կէօրտիւքլէրինտէն, տօմուզ՝ բասթքրմասք եաբտքրմագլքզա դարար վիրմիշլէր, վէ տէրագաղ պիւյիւք թէշէպպիւսաթա պաշլամքշլար, վէ եալքնքզիւշ մահ զարֆքնտա, Շիգակօտան մահալլի սայիրէյէ, տօգուզ եիւզ պին տօմուզու բասթքրմա եաբտքրարագ կէօնտէրմիշլէր տիր։ Պու եէնի թիճարէթ դաբուսու աշքլտքրքնտա, էօյլէ պիր եէնի մէմլէքէթտէ, հալյլէ եէնիտէն իշճիլէր պուլմագլքզ կիւճլիյիւ մէյտանէ կէլմիշ տիր. չիւնքի հէր քէս զաթէն չիֆթ վէ չքպուղլէ մէշղուլ պուլունմուշ տուր, լաքին, Շիգակօ էհալիսի, պուղտայլարքն էլէնմէսի վէ նագլ իտիլմէսի իչին էնվայի թարիգլէր վէ գօլայլքգլար տիւշիւնտիւկի կիպի, պու խուսուստա տախի, նիչէ թարիգլէր իլէ գօլայլքգլար տիւշիւնիւպ վէ էնվայի՝ ալէթլէր վէ մաքինալար իճատ իյլէտիքլէրինտէն, մէզքիւր իշ իչին գուրտուգլարք բասթքրմա ֆապրիգալարքնտա 30չէր քիշի իշլէմէքտէ, վէ սաաթ կիպի նիզամքնտա օլարագ իշլէր իլէրու՝կիթմէքտէ օլտուղունտան, սիւրիւ սիւրիւ տօմուզլար ֆապրիգալարքն պիր գաբուսունտան կիրէրէք պօղազլանտքգտան սօնրա մաքինալարա վիրիլմէքտէ, վէ մաքինալար մարիֆէթիյլէ տախի բարչալանմագտա, բասթքրմա վէ սայիր չէյ օլաճագ օլան բարչալարք այրքլմագտա, իգթիզա օլան չէյլէրի գօնուլմագտա, թուզանմագտա, ֆքչքլարա իսթիֆ իտիլմէքտէ, վէ ֆապրիգանքն տիկէր գաբուսունտան, պիր գաչ տագքգա զարֆքնտա կիտէճէկի կէմիլէրէ վէ եախօտ արապալարա նագլ օլունմագտա տքր - չէօյլէ քի, իշլէր եքլտքրքմ չաբուգլուղունտա մէվգքի իճրալէ գօնուլմագտէ օլտուղունտան, ատամ պաշքնա պիր տագքգատա իշ տօմուզ տիւշմէքտէ, վէ տիմէք տիր քի, էլլի ատամ իլէ տագքգատա եիւզ էլլի ըէս տօմուզ բասթքրմա վէ սայիրէ եաբբլքզ եօլա գօնուլմագտա տքր։ Մէզքիւր ֆապրիգալարտա կիւնտէ՝ օն սաաթ իշլէմէք ատէթտէն օլտուղունտան պէհէր ֆապրիգատա, հալիյլէ կիւնտէ օթուզ պին ըէս տօմուզ քէսիլմէքտէ վէ բասթքրմա իտիլմէքտէ տիր։

Շէհիրտէն պիր սաաթլըգ մէսաֆէտէ օլան հայվանաթ պաղար եէրի իլէ Ամերիգա՝մէմլէքէթլէրի ըէհպէր քիթապալարքնտան պիրիսինին, տիւնեանքն էն պիւյիւք Դարա սքղքը շէհրի թէսմիյէ իյլէտիկի ախքրլարքն նագլ ու պէեանքնտան սարֆք նազար իտէր իսէք տէ, եալքնքզ շունու պէեան իտէրիզ քի, հայվանլարքն եաեբլաճագլարք մէրա վէ էպնիյէլէրի ինշասք իչին իքի միլեօն տօլար (60 միլեօն ղշ.) սարֆ իտիլմիշ տիր, վէ մէզքիւր ԷՖՐ վէ եախօտ մանտրատա 20 ըէս գօեուն, 20 պին ըէս ինէք վէ Հախօտ էօքիւզ, վէ 75 պին ըէս տախի տօմուզ հքֆզ իտէպիլմէքտէ տիր (1)։

Շիգակօ էհալիսի, եալքնքզ թիճարէթ ճիհէթիյլէ մամուրիյէթէ գանաաթ իթմէյիպ, իլլա, փարիս սօգագ վէ մահէլլէլէրինի պէղայէթ տէրէճէ-տիկէր վէ չէչէյի պուրնունտա պիր իքի միսալ տահա վիրէյիմ, Սամաթեատա վէ Ենիգարուսա էն ապը պիհէր Հայ ֆամիլեասը վար տքր, պունլարտան Իքիսի տախի, տէյիլ սքղքը, սքրա, վէ տօմուզ ախքրը եարմագլքզա, իլլա, քէնտի էվլատլարը իչին պիրէր մէքթէպ եարմագլքզա չղքմքշլար, վէ իքիսի տախի, Շիգակօ մանարասքնա սարֆ իտիլէն մէպլաղքն եալքնքզ պին բայտա պիրինի կիւճ իլէ թօրլաեապիտիքլէրինտէն, Սամաթեա մէքթէպի սայիր ղայրէթ վէ հիմմէթ իլէ թէքմիլ օրնտա եագլաշմշ իսէ տէ, Ենիգարու մէքթէպի մէզքիւր իպպալէ տախի նայիլ օլամտաքլքնտան, գուսուր պիր հալտէ դամքշ տքր։

(1) Թամամ, պունլար տախի թրպղը պիպիմ ՝անդ՝ զէնկինլէրիմիզ կիպի պօրճլարքնը թանքրմագտա իմիշլէր։

---

(1) Թիւրքիամքզտա, էհալիմիզ հէր չէյի հիւքիւմէթտէն պէքլէմէքտէ, վէ հիւքիւմէթ տախի հէր չէյէ գարքշմագտա օլտուղունտան, միւրատ օլունան հիչ պիր իսլահաթ լաեբզքյլա կէօրիւլմէմէքտէ տիր, վէ կէօրիւլմէյէհէք տիր, գիրա, սիւլուք օլունան մէսէլէք եանլքզ տքր։

(1) Թիւրքիամքզտա իսէ քեամիլէն պուլունան զքտքը տքր, չիֆթլիքլէրիմիզէ տէմիր եօլլար պուլունմասքնտան վաղ կէչտիք, քէօյլէրիմիզէ վէ գատապալարքմքզա կիսիլմէք իչին պիլէ պիրէր գալտքրքմ եօգ տուր, վէ քէօյլէրիմիզտէն վէ գատապալարքմքզտան վաղ կէչտիք, չէհիրլէրիմիզ պիլէ պիր պիրլէրիյլէ պիրէր եօլ իլէ իսթիյաճ իւզրէ պուլունմագտա տէյիլ տիրլէր, վէ չէհիրլէրիմիզտէն տախի վաղ կէչրէք, բայիթախթքմքզտա վէ բօսթա եօլլարքմքզտա պիլէ տատամ եէօրիւմէյէ լաեբզ պիրէր գալտքրքմ պուլունմագտա տէյիլ տիր. իմտի, պու հալտէ օլտուղումուզ մէյտանտա իքէն, նամիլէ եէրտէ գապահաթքմքզը Ալլահ վէ եախօտ Շէյթան իւզէրինէ աթաբտգ, կիւնտէն կիւնէ ֆպղբրլգ վէ սէֆիսիք բէնէյսինէ տիւշմիմիզտէն թէչէքքի իթմէյէլիմ։

(3) Թիւրքիամքզտա իսէ եօլլար պուլունմասքզքնտան, մուղայիրի օլարագ, միլիոնլար քէրրէ միլիոն ռէօնիւմ արապիլէր, էօյլէ մուսաթթալ պիր հալտէ գալմագտա օլտուղտան պաշգա, չքգմքշ օլան մահսուլաթքմքզ տախի հէր եէրէ նագլ իսիլմէսէ-տէկինտէն, պիզտէ հէր չէյի էճնէպիտէն տալանա միհթաճ պուլունմագտաեզ։

(4) Պիր լիթրա, պիր էօչէա տիւրքի, էնի, պօրա վէ տէրինէյէ, պիր մէթրօնուն օնտա պիր բայքնա միւսավի տիր։

տէկ կիւզէլլէտիպ վէ թանզիմ իտէն շէհիր էմինի միւսիւ Հօսմանքն տախի հասէտինի թահրիգ իտիճի մէրթէպէտէ շէհրի կիւզէլլէնտիրմէք միւրատ էթմիշլէր վէ իճրասքնը տախի կէօսթէրմիշլէր իսէ տէ, օնլար իլէ միւսիւ Հօսմանքն պէյնինտէ շու պիւյիւք ֆարգ հասքլ օլմուշ տուր քի, փարիս շէհրի մէզքիւր կիւզէլլէյէ, միւսիւ Հօսման մարիֆէթիյլէ պօրճլարա կիրիֆթար օլուպ, վէ օլ ճիհէթլէ վէրկիլէր ալթքնտա էզիլէրէք նայիլ օլտուղու հալտէ, Շիգակօ շէհրի իսէ, ասլա պօրճա տիւշար օլմագսքզքն հէմ տահա զիեատէ կիւզէլլէյէ, վէ հէմտէ ֆայիտէլի վէ թէմէլլի սուրէթտէ մամուրիյէթէ նայիլ օլմուշ տուր, չիւնքի շէհրի մէզպուր սէֆահաթ շէհրի օլմաեքպ, իլլա չալբշմագ շէհրի օլմուշ տուր։ Վէլհասքլ պաթագլքզ մէրքէզի օլան Շիգակօ շէհրի, քէնտի էհալիսինին սայ ու հիմմէթիյլէ, եալքնքզ օթուզ սէնէ զարֆքնտա, Մէմալիքի Միւճթէմէանքն էն բարլագ շէհիրլէրինտէն պիրիսի օլուպ, վէ չիմտիյէ գատար 300 պին նուֆուս սէքէնէսի բէյտա օլմուշ իսէ տէ, ազ վագքթտան պիր միլիօնա պալիղ օլաճաղքնտա չիւբհէ եօգ տուր։

Ամերիգալքլարտան՝ պու թարտֆլարտա, սայքի հիչ պօշտա՝կէզէն ատամ պուլունմաեքպ, քեաֆֆէսի տախի զէնկին օլմուշլար իսէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի չալբշմալարքնը էքսիլթմէյիպ, իլլա, սահա զիեատէ արթքրմագտա տքրլար. հաթթա Ամերիգալքլարքն պու տէրէճէ չալբշմալարքնը, քէնտիլէրին պէղայէթ պէրէճէտէ մալ ճանլը օլուպ, վէ թամաքեարլքգլարքնա համլ իտէնլէր վար իսէ տէ, հագքգաթի հալ եօլլէ օլմաեքպ, իլլա, մուղայիրի օլարագ, չալբշմաեք սէվտիքլէրի կիպի, վագաա փարաեք տախի սէվմէքտէտիրլէր, լաքին փարա սէվտիքլէրի գատար, վէ պէլքիտէ զիեատէ, վէ հէր եէրին էհալիսինտէն զիեատէ ճէօմէրտլիյի վէ համիյէթի տախի սէվմէքտէ տիրլէր. չէօյլէ քի, պունլար նէզտինտէ չալբշմամագ, պիր ատամ, պիր չէհրի վէ ալէլլուսուս պիր պիւյիւք միլլէթ իչին, նէ գատար աեքպ վէ նէ գատար պաեաղլքզ սաեքլմագտա իսէ, եալքնքզ քէնտիսի իչին զէնկին օլուպ, վէ ումումա տայիր հէր նէվի խայր ու սէվապ վէ մէնֆաաթ դքմնքնտա թամաքեարլքգ իսէրէք փարա սարֆ իթմէմէք տախի օլ գատար աեքպ վէ պաեաղլքզ սաեքլմագտա տքր(1)։ (ՏէՀ. Դ)

---

(1) Իքի միլեօն տօլար 60 միլեօն ղուրուշ տիմէք օլուպ, վէ մի էթիմիզ պօրճուիսէ, անճագ պիր միլեօն օլտուղունտան, աչիքեար անլաշքլմագտա տքր քի, Իսթանպօլտա պուլունան միլլէթտաչլարքմքզքն սաեքը, սայքի Շիգակօ շէհրինին էհալիսի սաեքսքնա միւսավի պիր հալտէ պուլունտուղու թագտիրտէ, մէզքիւր էհալինին, եալքնքզ պիր հայվանաթ մանարասքնա սարֆ իլէտիկի ագէնին, եալքնքզ ալթմքշ բայտա պիր բաեքնը մէյտանէ կէթիրէրէք, եիկիրմի սէնէլիք պօրճունու վիրէմիշ տիր, վէ տիմէք տիր քի, եալքնքզ պիր մանարա պէտէլիյէ տախի, Իսթանպօլտա պուլունան թէքմիլ Հայլարքմքզ, Շիգակօ էհալիսինտէն տէյիլ ալթմքշ, իլլա տահա զիեատէ գուտրէթսիզ վէ տահա տահիհի աչաղը պիր հալտէ պուլունմագտա տքր։ Եալքնքզ պիր մանարա ճիհէթիյլէ պու գատար աչաղը պուլունտուղումուզ թագտիրտէ, հէր ճիհէթլէ, եանի թէքմիլ սուրէթտէ 60 պին տէֆա կէրիտէ պուլունմագտա օրմամքզա, անճագ պիր չիբհէ իտէպիլիրմիյիզ. պիզճէ պիզ տէրիզ քի հա՛չա։ Էհալիմիզին տույղուտուղունու, թէնպէլանինի, թամաքեարլքզքնը, վէ սահիհի չաչքնքզքնը անլաթտրմագ իչին, տէկ կիւզէլլէտիպ վէ թանզիմ իտէն շէհիր էմինի միւսիւ Հօսմանքն տախի հասէտինի թահրիգ իտիճի մէրթէպէտէ շէհրի կիւզէլլէնտիրմէք միւրատ էթմիշլէր վէ իճրասքնը տախի կէօսթէրմիշլէր իսէ տէ, օնլար իլէ միւսիւ Հօսմանքն պէյնինտէ շու պիւյիւք ֆարգ հասքլ օլմուշ տուր քի, փարիս շէհրի մէզքիւր կիւզէլլէյէ, միւսիւ Հօսման մարիֆէթիյլէ պօրճլարա կիրիֆթար օլուպ, վէ օլ ճիհէթլէ վէրկիլէր ալթքնտա էզիլէրէք նայիլ օլտուղու հալտէ, Շիգակօ շէհրի իսէ, ասլա պօրճա տիւշար օլմագսքզքն հէմ տահա զիեատէ կիւզէլլէյէ, վէ հէմտէ ֆայիտէլի վէ թէմէլլի սուրէթտէ մամուրիյէթէ նայիլ օլմուշ տուր, չիւնքի շէհրի մէզպուր սէֆահաթ շէհրի օլմաեքպ, իլլա չալբշմագ շէհրի օլմուշ տուր։ Վէլհասքլ պաթագլքզ մէրքէզի օլան Շիգակօ շէհրի, քէնտի էհալիսինին սայ ու հիմմէթիյլէ, եալքնքզ օթուզ սէնէ զարֆքնտա, Մէմալիքի Միւճթէմէանքն էն բարլագ շէհիրլէրինտէն պիրիսի օլուպ, վէ չիմտիյէ գատար 300 պին նուֆուս սէքէնէսի բէյտա օլմուշ իսէ տէ, ազ վագքթտան պիր միլիօնա պալիղ օլաճաղքնտա չիւբհէ եօգ տուր։

Ամերիգալքլարտան՝ պու թարտֆլարտա, սայքի հիչ պօշտա՝կէզէն ատամ պուլունմաեքպ, քեաֆֆէսի տախի զէնկին օլմուշլար իսէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի չալբշմալարքնը էքսիլթմէյիպ, իլլա, սահա զիեատէ արթքրմագտա տքրլար. հաթթա Ամերիգալքլարքն պու տէրէճէ չալբշմալարքնը, քէնտիլէրին պէղայէթ պէրէճէտէ մալ ճանլը օլուպ, վէ թամաքեարլքգլարքնա համլ իտէնլէր վար իսէ տէ, հագքգաթի հալ եօլլէ օլմաեքպ, իլլա, մուղայիրի օլարագ, չալբշմաեք սէվտիքլէրի կիպի, վագաա փարաեք տախի սէվմէքտէտիրլէր, լաքին փարա սէվտիքլէրի գատար, վէ պէլքիտէ զիեատէ, վէ հէր եէրին էհալիսինտէն զիեատէ ճէօմէրտլիյի վէ համիյէթի տախի սէվմէքտէ տիրլէր. չէօյլէ քի, պունլար նէզտինտէ չալբշմամագ, պիր ատամ, պիր չէհրի վէ ալէլլուսուս պիր պիւյիւք միլլէթ իչին, նէ գատար աեքպ վէ նէ գատար պաեաղլքզ սաեքլմագտա իսէ, եալքնքզ քէնտիսի իչին զէնկին օլուպ, վէ ումումա տայիր հէր նէվի խայր ու սէվապ վէ մէնֆաաթ դքմնքնտա թամաքեարլքգ իսէրէք փարա սարֆ իթմէմէք տախի օլ գատար աեքպ վէ պաեաղլքզ սաեքլմագտա տքր(1)։ (ՏէՀ. Դ)

տիկէր վէ չէչէյի պուրնունտա պիր իքի միսալ տահա վիրէյիմ, Սամաթեատա վէ Ենիգարուսա էն ապը պիհէր Հայ ֆամիլեասը վար տքր, պունլարտան Իքիսի տախի, տէյիլ սքղքը, սքրա, վէ տօմուզ ախքրը եարմագլքզա, իլլա, քէնտի էվլատլարը իչին պիրէր մէքթէպ եարմագլքզա չղքմքշլար, վէ իքիսի տախի, Շիգակօ մանարասքնա սարֆ իտիլէն մէպլաղքն եալքնքզ պին բայտա պիրինի կիւճ իլէ թօրլաեապիտիքլէրինտէն, Սամաթեա մէքթէպի սայիր ղայրէթ վէ հիմմէթ իլէ թէքմիլ օրնտա եագլաշմշ իսէ տէ, Ենիգարու մէքթէպի մէզքիւր իպպալէ տախի նայիլ օլամտաքլքնտան, գուսուր պիր հալտէ դամքշ տքր։

(1) Թամամ, պունլար տախի թրպղը պիպիմ ՝անդ՝ զէնկինլէրիմիզ կիպի պօրճլարքնը թանքրմագտա իմիշլէր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէյնճէմպիհ բազարքնտա Նօ. 29 Իբսի խանքնտա։